

Міністерство освіти та науки України
Сумський державний університет
Медичний інституту

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Topical Issues of Clinical and Theoretical
Medicine

Збірник тез доповідей
IV Міжнародної науково-практичної конференції
Студентів та молодих вчених
(Суми, 21-22 квітня 2016 року)

ТОМ 2

Суми
Сумський державний університет
2016

Висновки. Таким чином, Україна на сьогодні все ще далека від досягнення мети ЮНЕЙДС з подолання епідемії ВІЛ/СНІДу "90-90-90", що, можливо, обумовлено дією чисельних факторів, у тому числі дефіцитом лікарських засобів, критичною ситуацією із забезпеченням тест-системами для обстеження на ВІЛ-інфекцію різного контингенту населення та проведення лабораторного моніторингу стану здоров'я ВІЛ-інфікованих осіб.

ПЕЧІНКОВА ЕНЦЕФАЛОПАТІЯ ТА ПСИХОНЕВРОЛОГІЧНИЙ СТАТУС У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНІ ВІРУСНІ ГЕПАТИТИ

Бутенко Д. А.

Науковий керівник: Чемич О. М.

Сумський державний університет

Кафедра інфекційних хвороб з епідеміологією

На сьогодні загальна кількість хворих на вірусні гепатити В і С у світі у 14-15 разів перевищує кількість ВІЛ-інфікованих, яка становить близько 40 млн. осіб. Через прихований перебіг хвороба може поширюватися надзвичайно швидкими темпами. За ступенем негативного впливу на здоров'я населення та рівнем захворюваності вірусні гепатити в Україні займають домінуюче місце в структурі інфекційної патології.

Мета роботи - визначити наявність печінкової енцефалопатії (ПЕ) та змін у психоневрологічному стані у хворих на хронічні вірусні гепатити під час проведення противірусної терапії.

Матеріали та методи. Обстежено 22 пацієнти хворих на ХВГ В та С у віці ($45,77 \pm 2,77$) років, які отримують противірусну терапію в даний час або отримували в минулому безрезультатно. З них 14 (63,6 %) чоловіків та 8 (36,4 %) жінок. Для визначення енцефалопатії та оцінки психоневрологічного статусу використовували опитувальник Mini-Mental State Examination (MMSE); нейропсихологічні тести: тест зв'язку чисел, тест малювання годинника, шкала депресії Бека (ШДБ).

Результати. Тест зв'язку чисел вказав на те, що у 16,66 % хворих ПЕ відсутня; у 29,16 % - латентна ПЕ; у 37,50 % - 1-а стадія ПЕ; у 4,16 % - 2-а; у 8,33 % - 3-а; у 4,16 % - 4-а. MMSE виявив переддементні когнітивні порушення у 50,0 % пацієнтів, серед показників найбільші порушення діагностуються з боку пам'яті (79,16 %), конструктивного праксису (62,50 %), концентрації уваги (54,16 %). Тест малювання годинника довів, що у 13,60 % пацієнтів є когнітивні порушення.

За шкалою депресії Бека найбільш вираженими були такі симптоми, як стомлюваність, дратівливість, порушення сну і настрою. Встановлено прямий кореляційний зв'язок результатів ШДБ із отриманням противірусної терапії. За ШДБ у 33,33 % пацієнтів депресія відсутня; у 33,33 % - легка; у 12,5 % - помірна; у 16,66 % - середньої тяжкості; у 4,16 % - тяжка.

Висновки. У більшості хворих з хронічними гепатитами виявлена печінкова енцефалопатія та переддементні когнітивні порушення - порушення пам'яті та конструктивного праксису. Отримані результати психоневрологічного обстеження пацієнтів з ХВГ вказують на потребу постійного та динамічного спостереження за ними задля корекції наявних психоемоційних порушень.

ПРОБЛЕМИ ПРИ СТВОРЕННІ ВАКЦИНИ ПРОТИ ВІРУСУ ІМУНОДЕФЦИТУ ЛЮДИНИ

Бутенко Д. А., Дорошецька Є. В.

Науковий керівник: Чемич О. М.

Сумський державний університет

Кафедра інфекційних хвороб з епідеміологією

Актуальність. З огляду на специфіку ВІЛ, єдиним дієвим шляхом покінчити з епідемією ВІЛ/СНІДу є створення безпечної вакцини, здатної захистити від широкого спектру різноманітних ізолятів ВІЛ.

Мета роботи. Класифікувати існуючі проблеми при створенні анти-ВІЛ вакцини на сучасному етапі.

Результати дослідження. Здійснивши аналіз даних розробок анти-ВІЛ вакцин була створена наступна класифікація проблем, які необхідно вирішити для створення ефективної та безпечної вакцини.

1 Стосовно до вірусу: гіперваріабельність ізолятів ВІЛ; антигени ВІЛ, необхідні для протекції, лишаються невідомими; ВІЛ інфікує, пригнічує і руйнує ключові клітини імунної системи; обмеження у виборі експериментальної моделі.

2 Стосовно до імунної відповіді: природня імунна відповідь не позбавляє від ВІЛ; кореляти протективного імунітету лишаються невизначеними; роль вродженого імунітету слабо вивчена; можлива суперінфекція при інфікуванні іншим ізолятом.

3 Стосовно до трансмісії ВІЛ та його патогенезу: різні форми трансмісії – у вигляді вільного і асоційованого з клітинами вірусу; різноманітні шляхи зараження; реплікативний цикл ВІЛ включає інтеграцію в геном клітини – господаря; незалежно від шляху передавання ВІЛ швидко проникає в асоційовані з кишечником лімфоїдні тканини, де ампліфікується і потім поширюється в інші лімфоїдні органи.

При створенні дієвих вакцин вченим належить вирішити ряд проблем. По-перше вірус може передаватися як у вигляді вільних вірусних частинок, так і всередині інфікованих клітин, тому вакцина повинна стимулювати як гуморальний, так і клітинний імунітет. Інша проблема - це різноманіття типів і підтипів ВІЛ, які здатні швидко мутувати, що в свою чергу суттєво ускладнює адаптацію до них імунітету. Схильність до множинних мутацій ускладнює і пошук ефективної вакцини проти вірусу. Крім того, результати досліджень показали, що природня імунна відповідь на ВІЛ-інфекцію є специфічною, але не є протективною, тому ефективна вакцина проти ВІЛ повинна викликати протективну імунну відповідь.

Висновок. При вирішенні описаних класифікаційні проблеми є можливість створити вакцину з протективною імунною відповіддю і зупинити пандемію ВІЛ/СНІД.

УЛЬТРАЗВУКОВА ДІАГНОСТИКА УРАЖЕНЬ ЖОВЧОВИВІДНИХ ШЛЯХІВ ПРИ ХРОНІЧНИХ ВІРУСНИХ ГЕПАТИТАХ

Бутко В.А.

Сумська обласна клінічна інфекційна лікарня ім З.Й. Красовицького

Хронічні вірусні гепатити (ХВГ) залишаються серйозною проблемою світової медицини, що зумовлено їх глобальним поширенням, тривалим перебігом, несприятливими наслідками прогресуючого перебігу хвороби — фіброз, цироз печінки та гепатоцелюлярна карцинома. Перебіг ХВГ ускладнюється ураженням жовчовивідних шляхів. Досить поширені запальні процеси з розвитком холециститів, холангітів, холецистохолангітів. Ці ускладнення зумовлені зниженням бактерицидних властивостей жовчі, оскільки при ХВГ змінюється біохімічний склад жовчі за рахунок зменшення кількості жовчних кислот, а також знижується екскреторна функція печінки. Зниження бактерицидності жовчі зумовлює активізацію умовно-патогенної мікрофлори. Порушується і моторика ЖВШ, наслідком чого є розвиток дискінезій, що перебігають за гіперкінетичним, гіпокінетичним та змішаним типами. Ураження ЖВШ суттєво впливає на перебіг та ефективність лікування ХВГ.

Ультразвукове дослідження (УЗД) має широке поширення в діагностиці захворювань печінки в зв'язку з доступністю, неінвазивністю, відсутністю променевої навантажень.

УЗД жовчного міхура і жовчовивідних шляхів направлене на визначення форми, розмірів, деформації, вроджених аномалій, конкрементів ЖВШ.

Мета роботи - дослідження стану ЖВШ у хворих на ХВГ.

Матеріали та методи. Під спостереженням було 78 хворих на ХВГ (ВГВ – 12, ВГС – 66 відповідно). Вік хворих коливався у межах 22-67 років. Серед обстежених переважали чоловіки (69%). Діагноз ХВГ верифікований клініко-епідеміологічними та лабораторними даними (ІФА, ПЛР).